

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.305.2025
Warszawa, 11 sierpnia 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Zapytanie nr 2623 złożone do Ministra Sprawiedliwości przez Pana Posła Szymona Szynkowskiego *vel* Sęk w sprawie zmiany obowiązujących przepisów mających na celu przeciwdziałanie nielegalnym rajdom quadami, motocyklami crossowymi i samochodami terenowymi w lasach i na terenach chronionych, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Ad 1 i 3

W Ministerstwie Sprawiedliwości, w porozumieniu z Ministerstwem Klimatu i Środowiska, przygotowany został projekt ustawy o zmianie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz ustawy - Kodeks wykroczeń. Jego celem jest przeciwdziałanie zachowaniom, które skutkują niszczeniem lasu czy też powodują uciążliwy hałas lub zniszczenia. Projekt został już poddany uzgodnieniom wewnątrzresortowym oraz wprowadzony do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem UD275¹. Planowany termin przyjęcia projektu przez Radę Ministrów to IV kwartał 2025 r.

¹ <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy---kodeks-karny-oraz-ustawy---kodeks-wykroczen>

W odniesieniu do *ratio legis* projektu należy wskazać, że analiza obowiązujących przepisów karnych dotyczących szkodnictwa leśnego i nieuprawnionego wjazdu pojazdem do lasu wykazała, że w kontekście zachodzących zmian społecznych i technologicznych są one niewystarczające. Świadczą o tym m.in. dane przekazane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, z których wynika, że w ciągu ostatnich 5 lat nastąpił drastyczny wzrost strat spowodowanych nieuprawnionym wjazdem pojazdem do lasu oraz nielegalnym pozyskiwaniem gałęzi stroiszu jodłowego. Poruszanie się po lesie pojazdem elektrycznym albo pojazdem nawet o niewielkich rozmiarach, ale generującym znaczny hałas, albo poruszanie się pojazdem silnikowym niszcząc bądź istotnie uszkadzając rośliny, zwierzęta, grzyby lub ich siedliska, lub siedliska przyrodnicze jest dla środowiska równie szkodliwe, jak poruszanie się w ten sposób innym pojazdem.

Ponadto wraz z coraz większą dostępnością i popularnością pojazdów mechanicznych typu quad czy motocykl krosowy, wiele osób, zamiast korzystać z tych pojazdów w miejscach do tego przeznaczonych, np. w obrębie specjalnie w tym celu zorganizowanych torów (na co słusznie zwrócono uwagę w zapytaniu), wjeżdża nimi do lasu, w miejscach, w których jest to niedozwolone. W ten sposób kierujący takimi pojazdami w istotny sposób ingerują w środowisko leśne, dokonując w jego ramach istotnych uszkodzeń i zniszczeń. Skalę naruszeń przedstawia statystyka prowadzona przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych, zgodnie z którą zarejestrowano następującą liczbę przypadków naruszenia art. 161 k.w.: w 2020 r. – 37 333, w 2021 r. – 36 303, w 2022 r. – 50 044, w 2023 r. – 48 936, a w 2024 r. – aż 57 713. W rezultacie nie może budzić wątpliwości, że zachowanie polegające na rozjeżdżaniu lasów za pomocą różnego rodzaju pojazdów, w szczególności takich jak quady, samochody terenowe czy motocykle krosowe, jest zjawiskiem jednoznacznie negatywnym i powinno być eliminowane.

Powyższe, w kontekście struktury i wysokości aktualnych sankcji przewidzianych za inkryminowane zachowania, pozwoliło przyjąć, że obecnie kary za takie zachowania wydają się być relatywnie niewysokie, a zatem nieodpowiadające na potrzebę odstraszenia (prewencji ogólnej). Koniecznym było zatem stworzenie typu kwalifikowanego w art. 161 k.w. W związku z tym przewiduje się, że wykroczenie

proponowane w art. 161 § 2 k.w. jako typ kwalifikowany wykroczenia obecnie określonego w art. 161 k.w., będzie zagrożone karą grzywny, której dolna granica została określona jako 500 zł. Zaproponowane zwiększenie dolnej granicy kary będzie miało walor odstraszający względem uczestników ruchu drogowego, zniechęcając do dokonywania podobnych naruszeń, co w konsekwencji pozytywnie wpłynie nie tylko na środowisko, ale także na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym, również na terenach leśnych.

Powyższe ma szczególne znaczenie w odniesieniu do stale rosnącej liczby sprzedawanych i rejestrowanych w kraju pojazdów typu quad, co naturalnie przekłada się na liczbę wypadków z ich udziałem. Właściciele quadów lub motocykli krosowych nabywają takie pojazdy po to, by ich używać, także w warunkach leśnych. Stąd celowe wydaje się określenie surowszej odpowiedzialności także za to samo wykroczenie popełnione w ciągu dwóch lat od ostatniego prawomocnego ukarania. Taki cel odniesie uzupełnienie katalogu wykroczeń wymienionych w art. 38 § 2 k.w., przewidującym karę grzywny w wysokości nie niższej niż dwukrotność dolnej granicy ustawowego zagrożenia dla sprawcy, który w ciągu dwóch lat od ostatniego prawomocnego ukarania popełnia to samo wykroczenie, o art. 161 k.w. Dodatkowo, z uwagi na to, że w przypadku zachowań z art. 161 k.w. (także w ramach projektowanego § 2) może dojść do szkód w świecie roślinnym i zwierzęcym, projekt przewiduje umożliwienie orzeczenia za takie zachowania nawiązki, która ma charakter kompensacyjny. Wysokość nawiązki została zaproponowana w zgodzie z wewnętrzną systematyką kodeksu (zob. np. art. 63a § 2 k.w. albo art. 150 § 3 k.w.).

Jednocześnie regulacje związane z postępowaniem mandatowym i uprawnieniami straży gminnych (miejskich) pozostają co do zasady we właściwości Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Przedmiotowy projekt wskazanych w pytaniach zmian nie przewiduje.

Ad 2

Regulacje związane z dopuszczeniem pojazdów mechanicznych do ruchu i ich rejestracją oraz kwestie związane z ruchem drogowym pozostają we właściwości Ministra Infrastruktury. Przedmiotowy projekt nie obejmuje wprowadzenia obowiązku rejestracji

wszystkich pojazdów i precyzyjnych regulacji poruszania się nimi poza drogami publicznymi.

Ad 4

Regulacje związane z potencjalnym obowiązkiem wyposażenia analizowanych pojazdów w lokalizatory GPS w ramach działalności gospodarczej związanej z wynajmem czy organizacją wycieczek off-road oraz objęcie wspomnianej działalności gospodarczej obowiązkiem uzyskania zezwolenia, a także zapewnienia toru do poruszania się oferowanymi pojazdami pozostają we właściwości Ministra Finansów i Gospodarki² oraz we właściwości Ministra Infrastruktury i nie są objęte projektem.

Ad 5

Kwestie związane z przepisami uwzględniającymi na terenach objętych formami ochrony przyrody rozwiązań pro-środowiskowych, czyli zastąpienia w wypożyczalniach i biurach organizujących wycieczki off-road maszyn spalinowych elektrycznymi pozostają we właściwości Ministra Finansów i Gospodarki oraz Ministra Klimatu i Środowiska. Projekt ich nie obejmuje.

Końcowo należy zaznaczyć, że z uwagi na zasadę *ultima ratio* prawa karnego, zgodnie z którą prawo karne powinno być stosowane przez państwo jako ostateczne narzędzie w celu ochrony porządku prawnego i społecznego, wskazane w zapytaniu dodatkowe środki represji karnej (zwiększenie grzywien w postępowaniu mandatowym, nowe uprawnienia straży gminnych, doregulowanie zasad poruszania się poza drogami publicznymi, wyposażenie określonych pojazdów w lokalizatory GPS oraz restrykcje w zakresie działalności gospodarczej związanej z wypożyczaniem określonych pojazdów) będą mogły być zastosowane dopiero wtedy, gdy dotychczasowe i nowowprowadzane środki zawiodą lub okażą się niewystarczające.

² Zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów i Gospodarki (Dz.U. 2025 poz. 997) obsługę Ministra Finansów i Gospodarki w zakresie działu administracji rządowej – gospodarka, zapewnia Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/